

På billedet ses lærer Stig Nielsen og hans kone, Astrid Mark Nielsen, med deres børn i en båd på Tjele Langsø i 1922.

Lærerpåret havde ellers deres gerning i Guldbæk ved Støvring fra 1910 til 1943, men har givet været på besøg hos Stig Niensens bror, Ejnar Nielsen, som var lærer på Bigum skole.

Stig Nielsen var en ivrig amatør fotograf. Lokalhistorisk Arkiv for den tidligere Støvring Kommune har en enestående samling af hans fotografier på glasplader, som er digitaliserede. Søg på Arkiv.dk

Om Tjele Langsø: Se side 4.

Medlemsblad nr. 2, 31. årgang 2024

Tjeleegnens Lokalhistoriske Forening

Navn, adr., tlf., mail:

Funktion 2023

Marianne Lybek Witt
Søndermarksvej 13, Ørum – 8830 Tjele
25610087 Mariannewitt@hotmail.com

Formand

Karen Vesterby
Meldgårdsvej 15, Rødding - 8830 Tjele
40640429 vesterby@godmail.dk

Næstformand

Per Vester
Lærkevej 21, Ørum – 8830 Tjele
40486029 begtrup23@gmail.com

Kasserer

Lis Jensen
Flarupvej 14, Mollerup – 8830 Tjele
28438805 Flarupvej14@fibermail.dk

Sekretær

Jørgen Dalager
Midgårdsvej 3 – 8800 Viborg
23278928 nederskov@dalager.com

Redaktør – Tjele på Tværs

Jan Dalsgaard Johannesen
Norupvej 8, Vammen – 8830 Tjele
86690905 jan.dalsgaard.johannesen@gmail.com

Medlem

Per Busk Sørensen
Meldgårdsvej 47 - 8830 Tjele
30660296 perbusk@gmail.com

Medlem

Erik Overgaard
Vråvej 9, Vrå - 8830 Tjele
30485291 overgaard.erik@gmail.com

Suppleant

Mette Broberg
Bøgedalen 17, Vammen — 8830 Tjele
22305453 mette0broberg@gmail.com

Suppleant

Tjeleegnens Lokalhistoriske Arkiv

Tjelevej 8 - Ørum - 8830 Tjele
e-mail: info@tjelearkivet.dk
www.tjelearkivet.dk
(Ferielukket i juli måned)

Generalforsamling

Referat fra generalforsamlingen

Tjele lokalhistoriske forening afholdt generalforsamling den 26. februar på Vammen Kro.

Formand Marianne Lybek Witt aflagde beretning for året 2023, hvor første aktivitet var den årlige generalforsamling, som blev afholdt den 22. februar i Ørum.

I maj var der foredrag i Ørum med Henning Frandsen om slyngler, sjovere og gravrøvere, og i juni var der deltagelse på seniorfolkemødet Sønæs i Viborg samt udflugt for bestyrelse og frivillige. I august deltog ca. 40 i besøget på Hammershøj Autoophug, og i november mødte ca. 70 op i Rødding til det spændende foredrag med Philip Sviatchenko om Ukraine.

Her i 2024 har arkivet 50-års jubilæum, og det blev fejret den 3. februar, hvor ca. 80 personer mødte op og hilste på.

Lene Hove aflagde beretning for bogselskabet.

I 2023 var der ingen udgivelse, da bogen *Tjele på Langs* udkommer i de lige år. Det betyder dog ikke, at bogselskabet har ligget på den lade side, idet arbejdet med bogen, der skal udkomme i 2024, har været i gang længe. De sidste par årgange har solgt rigtig godt, og det betyder, at der er råd til næste udgivelse.

Per Vester tog sig af regnskaberne. For Lokalhistorisk Forening blev det til et underskud på 2.017 kr. i 2023 med en kassebeholdning på 73.723 kr. Bogselskabet kom ud af 2023 med et overskud på 40.992 kr. og en kassebeholdning på 117.940 kr.

Valg

Til bestyrelsen genvalgte Per Vester, Lis Jensen og Jan Dalsgaard Johannesen. Suppleant Erik Overgaard fortsætter, mens Nils Kofoed ikke ønskede genvalg. I stedet blev Mette Broberg valgt som 2. suppleant. Revisorer er Solveig Nielsen og Peder Hedegaard. Som revisorsuppleant valgtes Linda Krantz.

Efter kaffen holdt **Annette Østergaard Schultz** foredrag om de generelle vilkår for ugifte kvinder og deres børn i 1800-tallet, og sluttelig supplerede Jørgen Dalager med sin viden om Ane Dorthea – én af personerne i Annette Østergaard Schultz' beretning.

Lis Jensen

Et spændende foredrag af en speciel provst

Den 21. marts mødte ca. 30 personer frem i Løvel Forsamlingshus til foredrag med teolog og foredragsholder Thomas Frank.

Thomas Frank har flere gange sejlet på de russiske floder for at følge vikingernes spor mod de store handelspladser mod øst.

Det viser sig, at sejladsen dengang ikke foregik i de vikingeskibe, som vi nok har haft en forestilling om blev benyttet. I stedet opstod der relationer mellem vikingerne og lokalbefolkningen i Rusland, og på turene ned ad floderne anvendtes små kanolignende både.

Det lykkedes Thomas Frank at få sig en sådan specialbygget båd efter de russiske traditioner, og i denne båd satte han sig af sted på en af sine ture.

Desværre nåede han ikke helt til Konstantinopel, da turen blev afkortet på grund af coronaen.

Foredraget blev ledsaget af billeder og video, og vi fik et indblik i nogle af de strabadser, som han måtte igennem på turen.

Lis Jensen

De fleste af os har mange gange kørt rundt om vores alle sammens "Tjele Langsø" og drejet hovedet lidt af led for at følge synet af vildtet på markerne og fuglelivet over søens vand.

Nu inviterer vi alle til en spændende aften, hvor tre forskellige oplægsholdere vil gøre os klogere på søens opståen og det liv, der har udspillet sig her i mange generationer.

Fra Tjele Langsø, foto af Bitten Pedersen

BLIV KLOGERE PÅ TJELE LANGSØ

**Onsdag d.4. september kl. 19:00
på Vammen Campingplads**

Biolog og naturvejleder **Jann Ribergaard** vil fortælle og forklare om søens opståen, om de biologiske vilkår, der i århundreder hjalp folk til overlevelse qua fiskeriet, om de ændrede vilkår i landbruget, og hvad det betyder for søens sundhed.

Han kommer naturligvis også til at gøre os klogere på planterne og dyrene, der er særlige ved Tjele Langsø. Mange har før mødt Jann, men det er en "nybagt" pensionist, der denne aften har lagt den kommunale ansættelse bag sig.

Videre vil historiker **Birthe Dalsgård** og **Bitten Pedersen** fra Søgården fortælle hvorfor og hvordan livet har ændret sig fra dengang, de fleste levede af naturen omkring søen til nu, hvor vi mest bruger søen til rekreative formål. Der bliver også inddraget personhistorier.

Kort sagt: Det bliver spændende. Så tag din nabo med, også hvis der er nogle store børn/unge, der kunne trænge til fortællinger om, hvordan livet var dengang langs bredderne og i de små samfund, og i det hele taget høre om naturen ved den skønne sø.

Vammen Camping serverer kaffe/the med æblekage.

**Medlemmer af lokalhistorisk forening: 25 kr.
ikke-medlemmer 50 kr.**

Tilmelding <https://tjelelokforening.nemtilmeld.dk>

Retsopgøret efter besættelsen

Foredrag af forhenværende leder af Kriminalforsorgen i Viborg Erik Jørgensen

**Onsdag den 6. nov. kl. 19.00
"Røddinghus" Meldgårdsvej 26, Rødding**

Foredraget består af dels en historisk gennemgang af dødsstraf i Danmark, dels en fortælling om en mørk side i Viborgs nyere historie.

Vi, der lever i dag, finder ofte, at nutiden er en kompliceret størrelse. Til gengæld har vi en tendens til at se historien som mere enkel, fordi vi ser det hele på afstand.

16 personer blev henrettet i Undallslund

Men det nytter ikke at kaste historien bort, fordi den ikke går i spænd med nutidens politiske korrekthed. Der vil udover det historiske også blive kastet lys over Viborgs rolle i retsopgøret efter 5. Maj 45; en fortælling som også rummer en følelsesladet afslutning på en ung mands liv, som blev henrettet i Undallslund plantage.

**Medlemmer af lokalhistorisk forening: 25 kr.
ikke-medlemmer 50 kr.**

Han var vagtpost for nazisterne.

I næste nr af Tjele på Tværs vil vi bringe en beretning om et skuddrama på Aarhus havn. En dansker blev skudt og dræbt af danske sabotører, da han gik vagt for nazisterne. Den danske nazist havde boet en årrække med sin familie i Løvel.

Jonna Bach

Uniformen er den originale, som vagtposten havde på, da han blev skudt

Arkivlederen har valgt at videregive stafetten

Efter knap otte års tjeneste har jeg ved udgangen af august måned d.å. besluttet at holde som leder af Tjeleegnens Lokalhistoriske Arkiv for at kunne afse tid til andre opgaver, og for at kunne videregive arkivets arbejde til nye og friske kræfter.

Arbejdet på arkivet har på mange måder været inspirerende og givende, men også tidskrævende. I løbet af 2023 besluttede jeg mig for, at jeg ville forlade posten, når jeg

ville nå dertil, hvor jeg ikke længere følte, at jeg gjorde en forskel.

Den tid er nu!

Jeg har haft fornøjelsen af at møde gode samarbejdere og et utal af initiativtagere, der på forskellig vis har bidraget med at tilføre arkivet spændende arkivalier samt udfordrende opgaver og forespørgsler. Gennem årene har jeg i almindelighed - og arkivet i særdeleshed - haft glæden af adskillige lærerige møder med arkivets sognerepræsentanter, der har bidraget med tiltag og historier fra de enkelte sogne.

På arkivet har vi flere gange afholdt Åbent Hus, udstillinger og forskellige opgaver – senest ved at have færdiggjort en folder om Tjeles 14 kirker ("Kirkeruten"), som er blevet modtaget med glæde og begejstring fra nær og fjern.

Flere af de frivillige medarbejdere har blandt andet også bidraget med at digitalisere 2000 billeder, som er blevet offentliggjort på vores metadata, arkiv.dk.

I løbet af sensommeren 2023 erfarede jeg, at arkivet kunne markere 50-års jubilæum i begyndelsen af 2024. Det glædede mig, at vi fik det fejret på behørig vis den 3. februar - og med en overvældende tilslutning.

Meget andet kunne berettes om arkivets alsidige arbejde, men arkivets jubilæum finder jeg kan være en passende afrunding af min tid på arbejdet. Tak til alle der har bidraget med arbejdet med konstruktive ideer, timer og tanker.

Til min afsked vil jeg byde på et glas til dem, der måtte have lyst og tid

fredag, den 30. august kl. 15-16

Med venlig hilsen
Jimmy Fisker
Arkivleder

Farvel til arkivleder Jimmy Fisker.

Jimmy Fisker har valgt, at tiden er kommet til at lade sig "pensionere" som arkivleder på Tjele Lokalhistoriske Arkiv.

Jimmy blev ansat tilbage i 2017, og vi i bestyrelsen til gerne takke ham for arbejdet som arkivleder. Tak Jimmy!

I anledningen af Jimmy Fiskers afgang vil bestyrelsen hen over sommer og efterår ryste posen og overveje, hvordan foreningen bedre kan bakke arkivet op rent organisatorisk, så tingene kommer til at hænge bedre sammen.

Arkivet, hvor dygtige og flittige frivillige gør et stort stykke arbejde kan i samarbejde med foreningen trække stærkere på den fælles hammel: **at bevare vores fælles lokalhistorie.**

Marianne Lybek Witt, formand

Kirkeruten

I foråret 2023 opstod på arkivet den idé at præsentere egnens 14 kirker i en let tilgængelig folder, der kunne indeholde en beskrivelse af den enkelte kirke og dens historie. En QR-kode kunne være indgangen til at få formidlet til alle, der måtte være interesseret i vores dele af kirkehistorien.

Ved at scanne QR-koderne ude ved kirkerne kan man på en enkel måde læse om kirkernes oprindelse, inventar og historie.

I 1000- og 1100-tallet gennemførte man i Danmark en sogneinddeling således, at hvert sogn fik sin egen kirke.

Ordet ”sogn” betegnede den, der ”sognede”, norrønt sókn (vestnordisk sprogområde i middelalderen) dvs. de der søgte til samme kirke eller retsområde.

Dette princip er fortsat gældende.

Indholdsfortegnelsen er opbygget således, at man kan følge ruten efter inddelingen af sognene/kirkerne. Hvert enkelt sogn har sin egen kirke.

Folderen blev indledningsvis præsenteret for kirkerne præster og menighedsrådsformænd med henblik på at modtage eventuelle bemærkninger, rettelser og/eller supplerende historier.

Den færdiggjorte folder er derpå blevet formidlet til blandt andet ”Vi er Viborg” Nytorv 3, Viborg samt ”Visit Aarhus”, hvor den begge steder er blevet modtaget med stor begejstring.

Fremadrettet vil den desuden blive omdelt til købmænd, tankstationer eller hvor den med fordel vil kunne blive præsenteret.

Bag folderen står: Leo Skov, Knud Erik Hansen, Flemming Daugaard og Jimmy Fisker.

En særlig tak til Niels-Peter Lund Jacobsen, præst ved Rødding-Løvel-Pederstrup kirker.

Denne folder er på [Tjele-Arkivets hjemmeside](#).

<https://Vammen-sogn.dk>

Ved et meget velbesøgt møde i Vammen Forsamlingshus blev Vammen Sogns hjemmeside sendt i luften.

Jan Johannesen bød velkommen og fortalte om arbejdet og intentionerne med siden. Mette Vaarst tog os med gennem byens historie set i det store perspektiv, inden Erik Overgaard satte fokus på året 1907, hvor den forfærdelige ulykke i mergelgraven fandt sted. (Omtalt i sidste nummer af Tjele på Tværs.) Inden kaffen fortalte Jan om byens gårde og deres historie.

Efter pausen blev et konkret eksempel på arkivalier fremvist, nemlig en kasse med kort, skøder, breve og meget andet godt fra Jacob Thorsager, som døde sidste år. Det skete med en opfordring til at aflevere sådant til lokalhistorisk arkiv

fremfor på Revas. Det bliver nu sorteret, registreret, arkiveret og gjort søgbar på arkiv.dk .

Efterfølgende tog mange ordet for at supplere det allerede sagte, rose og komme med ideer og fortælle historier og skrøner fra sognet.

En fornøjelig aften som gav mod på at grave og formidle videre.

Erik Overgaard

Historisk vandretur i Nederby

Den lokalhistoriske gruppe i Vammen inviterer til historisk gåtur i Nederby, som er den del af byen, der ligger nedenfor forsamlingshuset. Det sker torsdag den 29. august kl. 18.30

Turen starter ved Tinnes hus (Nørregade 63) og bevæger sig derfra op gennem Nørregade med historier om bl.a. dambrug, vognmand, cementvarefabrik, kælkebakke, tromlehus, dyrskueplads, skole/fattighus, lægehus, husflidsskole, spejderbevægelse, Andelskasse, Brugsforening og Forsamlingshus.

Det hele slutter med kaffe i huset på Den grønne Kile, hvor Bundgård lå engang.

Der vil være oplæg fra gruppen, som håber, at deltagerne i vid udstrækning vil bidrage med yderligere historie(-r).
Erik Overgaard

Isvinter i Danmark 1917

Vinteren 1917 var en såkaldt isvinter i Danmark, og marts måned var ingen undtagelse. I Europa rasede første verdenskrig, og i Rusland nåede revolutionen sit højdepunkt. I Danmark rasede en snestorm den 8. og 9. marts, som lukkede store dele af landet.

I Tidsskrift f. Landøkonomi 1917 er begyndelsen af marts beskrevet således: *Vinden var overvejende østlig; den 3. og 4. var den stormende i den sydøstlige Del af Landet og fra den 7.—9. herskede østlig*

Snekastere ved Kirke Sonnerup i 1917. Fra Arkiv.dk

Storm over hele Landet. De laveste Temperaturer indtraf væsentlig i Dagene fra den 5.—8., den 11. og den 15.; de naaede de fleste Steder i Jylland ned mellem - 10° og - 17°.

I Odense måtte sporvognsdriften indstilles og i Fjerritslev var togfører A.C. Svalgaard indesneet. Han skriver i sin dagbog fredag d 9. marts 1917:

Vejret er ikke bedre i dag det sner og fryser på kraft og al trafik er indstillet indtil videre. Vi er indesneet her i Fjerritslev og kommer måske ikke hjem i dag. Udsigterne er i hvert fald ikke lyse.

I Viborg Stifts-Tidende berettes det den 9. marts, at *Hadsund-banen har opgivet Ævret, i Randers ligger Sneen højt i Gaderne, og i Kristrup når Sneen 3 alens højde, saa byen er helt afskaaret fra Omverden.*

Tre alen er immervæk næsten to meter, så det er ikke for sjov. Det barske vejr fik også lokale konsekvenser.

Læs hvordan på næste side.

Sølvbryllup i Pederstrup i snestorm 1917

Sølvbryllup i Snefog.

Gaardejer Thomas Johansen, Pederstrup, holdt i Gaar Sølvbryllup. Der var ventet en Mængde Gæster; men mange udeblev selvfølgelig paa Grund af Vejret. Dog er der endnu Helte til i Norden. Gaardejer Rasmus Nielsen, Hauris, kom kørende igennem alle Driverne med et helt Læs Folk fra Hauris. Hestene gik undertiden under Laag i Driverne, men de vandt alligevel igennem, og det vakte stor Glæde, da de ankom. Musikken fra Vammen gik tværs over Søen, og saa gik det med Sang og Dans til den lyse Morgen. En af Ægteparrets Sønner, der er ansat ved Statsbanerne, ankom fra Viborg med mange Forsinkelser, deriblandt en Ponnyvogn, som gik i Stykker, men saa gik han hele Vejen til Pederstrup. Byens Folk var mødt allesammen og holdt Gæsterne fra Hauris ved Selskab, men de maatte rigtignok løste dem ud af Driverne, da de om Morgenen skulde gennem Byen, men forøvrigt naaede de velbeholdne hjem, og Minderne om Turen vil sent glemmes.

—d.

Sølvbryllup i Snefog.

Gaardejer Thomas Johansen, Pederstrup, holdt i Gaar Sølvbryllup. Der var ventet en Mængde Gæster; men mange udeblev selvfølgelig på Grund af Vejret.

Dog er der endnu Helte til i Norden. Gaardejer Rasmus Nielsen, Hauris, kom kørende gennem alle Driverne med et helt Lad folk fra Hauris. Hestene gik undertiden under Laag i Driverne, men de vandt alligevel igennem, og det vakte stor Glæde, da de ankom. Musikken fra Vammen gik tværs over Søen, og saa gik det med sang og Dans til den lyse Morgen.

En af ægteparrets Sønner, der er ansat ved Statsbanerne, ankom fra Viborg med mange Forsinkelser, deriblandt en Ponnyvogn, som gik i Stykker, men saa gik han hele Vejen til Pederstrup. Byens Folk var mødt allesammen og holdt Gæsterne fra Hauris ved Selskab, men de måtte rigtignok kaste dem ud af Driverne, da de om Morgenen skulle gennem Byen, men forøvrigt nåede de Velbeholdne hjem, og minderne om Turen vil sent glemmes.

Kilder og citater:

Tidsskrift f. Landøkonomi. 1917.

<https://www.tv2fyn.dk/odense/havde-de-gamle-sporvogne-i-odense-ogsaa-problemer-med-loevfald>

Svalgaards dagbog. Påbegyndt År 1916 d.4. jan. Af A.C. Svalgaard. <https://arkivhy.dk/images/digitaliseredebooger/Svalgaardsdagbog19161954.pdf>

Viborg Stifts Folkeblad, 9. marts 1917

Mette Broberg

Sølvbruden, **Kirsten Marie** blev ikke nævnt i avisen, men hun havde stået meget igennem:

Hendes far, Rasmus, mistede sin 1. kone og blev så gift med Kjersten, sølvbrudens mor.

Med den første kone fik Rasmus 4 børn, og med Kirsten Maries mor fik han tre. Den eneste, der overlevede af de syv børn, var Kirsten Marie.

Hun blev som 17-årig gift med Niels Peder Pedersen i 1881, og de fik fire børn, inden Niels Peder dør 16. marts 1891 – blot 35 år gammel.

- 1. barn: Rasmus Pedersen 8. sep. 1882 - dør 11. maj 1888
- 2. barn: Peder Pedersen født 6. marts 1885
- 3. barn: Rasmine Kirstine født 13. juli 1888, dør 2. sep. 1888
- 4. barn: 3. barn, Rasmine Kirstine født 13.

Kirsten Marie bliver 8. marts 1892 gift anden gang med ungarl Thomas Peder Johannesen.

Hun har ved sit sølvbryllup nu en søn Peder (32 år) fra 1. ægteskab (sønnen, der jfr. avisen var ansat

ved Statsbanerne) Niels Peter (14) og Johannes (13) fra 2. ægteskab.

Kirsten Marie var den eneste pige - ud af ni – der på gården blev voksen siden 1838.

Ejendommen, hvor sølvbrylluppet blev holdt, er Nedbrydningsfirmaets ejendom i Pederstrup.

Jørgen Dalager

Thomas Peder Johannesen og Kirsten Marie

En rask lille pige i Stormnatten

På Løvelmark lå et husmandssted. Der sad – fortæller "Hobro Avis" – Stormnatten 6 små børn alene hjemme. Det ældste var 10 år. Angst var de naturligtvis, de små - i det frygtelige vejr, som rev og sled i deres hus, så det lød hvert øjeblik, som nu faldt det. Tilsidst turde de ikke blive der længere. Den lille 10års anførerinde fik dem lykkeligt og vel ud alle, og da den sidste var ude, så slukkede hun lampen, som det omsorgsfulde lille kvindemenneske, hun viste sig at være.

Hun fik sig selv og sine 5 søskende praktiseret om til den østre ende af huset, for der var da læ. At dette var det farligste opholdssted for dem, forstod hun jo ikke, inden det begyndte at regne ned over dem, så med en mursten, så med lidt fra taget! Da forstod hun, at heller ikke her kunne de blive. Atter fandt hun på råd. En efter en fik hun de små hen i en dyb grøft, hvor de lå nogenlunde i læ. Huset ramlede sammen, da de var vel fra det og indboet masedes. De 6 små børn havde været dødens bytte, om ikke den lille knop på 10 år havde haft omløb i hovedet.

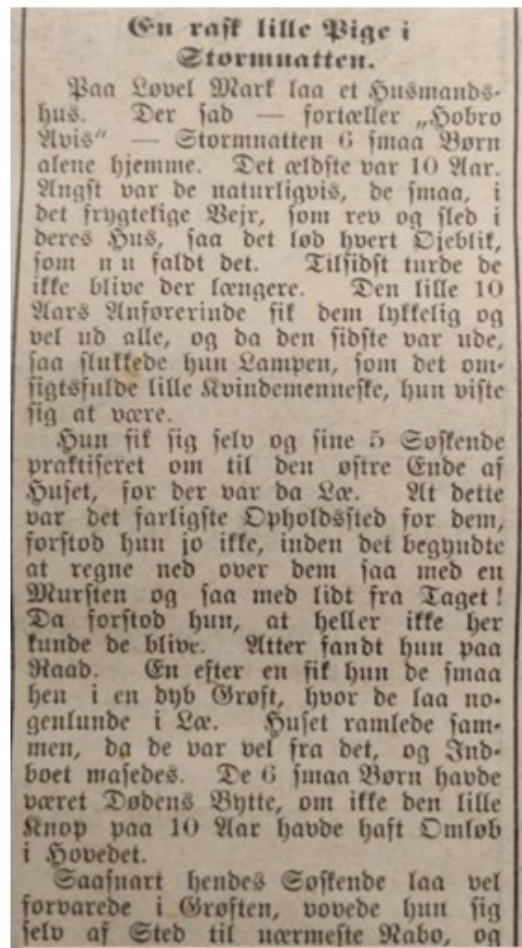
Såsnart hendes søskende lå vel forvarede i grøften, vovede hun sig selv afsted til den nærmeste nabo, og snart sad de alle bænkedede i dennes stue. Huset lå mørkt, da forældrene kom hjem. En bange anelse opfyldte dem, da de så der ikke var lys i stuen. De fandt hjemmet søndret! Og børnene! Lå de under ruinerne?

Man tænkte sig deres glæde, da de hos naboens fandt dem alle 6.

Men lidet betænksomt er det unægtelig at gå bort fra 6 små børn i sådan et vejr.

Jordemodervej 4. I dag ejet af Søren Poulsen. Foto: Danmark set fra luften 1949

snart sad de alle bænkedede i dennes Stue.

— Huset lå mørkt, da Forældrene nogen Tid efter kom hjem. En bange Anelse opfyldte dem, da de så, at der ikke var Lys i Stuen. De fandt Hjemmet søndret! Og Børnene! Lå de alle under Ruinerne?

Man tænke sig deres Glæde, da de hos Naboens fandt dem alle 6.

Men lidet betænksomt er det unægtelig af Forældrene at gaa bort fra 6 smaa Børn i saadan et Vejr.

Det var Anders Hansens børn, der oplevede den frygtelige nat. Ejendommen lå på Jordemodervej 4 i Løvel.

Den var forholdsvis nybygget, idet den var etableret i 1899 på en udstykning fra Stabilgård i Løvel.

Men der blev igen bygget en ejendom på matriklen. Den står endnu efter diverse om-og tilbygninger

Udklippet er fundet af Søren Poulsen, den nuværende ejer af Jordemodervej 4, Løvel.

Dating anno 1922

Af Jonna Bach

I bogen "Tjele på Langs" skrev jeg i 2020-udgaven om smedemester H. P. Hansen fra Løvel. Han var sønderjyde og havde deltaget i 1. verdenskrig som tysk soldat. Hansen var født i Sønderborg i 1894, der dengang var tysk, og selvom han og hans familie var dansksindede, måtte han trække i tysk uniform og kæmpe "i den store krig" på tysk side i fire år.

H.P. Hansen har selv skrevet en lille bog, "Fire onde år"* om rædslerne i tysk krigstjeneste. Da han blev hjemsendt i 1918, rejste han straks til Danmark, han ville ikke risikere at skulle i tysk krigstjeneste igen.

Hansen var udlært smed i Tyskland inden krigen, så han fik arbejde hos smedemester Niels Petersen i Løvel, og som skik var den gang, bopæl og forplejning samme sted.

Hansen faldt hurtigt til i Løvel, Han var en dygtig smed og bønderne fik snart tillid til ham. Da smedemester Petersen i 1923 ville afhænde sin forretning, købte Hansen den. En del gårdejere i Løvel stod som garanter for købet. De ville ikke af med deres smed.

Hansen var efterhånden blevet 28 år, og han begyndte at se sig om efter en kone, men romantikken var det småt med i Løvel, så H.P. kiggede længere ud i verden.

H.P. Hansens barnebarn Carlo Funderup i Stoholm, har i sine gemmer fundet et brev, hvor Hansen reflekterede på en kontaktannonce, han havde fundet i magasinet N.M. (Nordisk Magasin?)

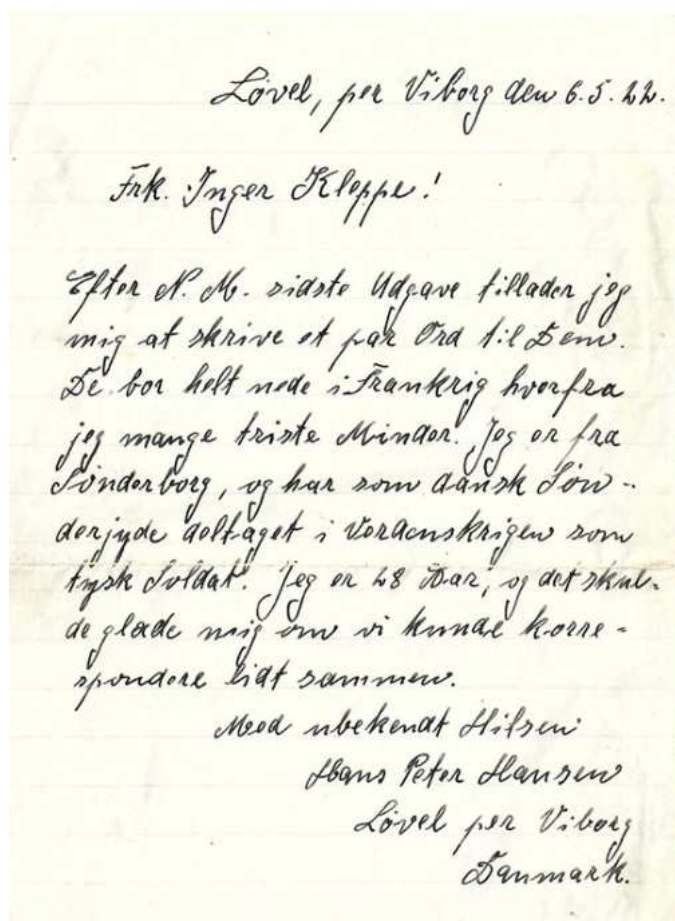
Klar til en romantisk date!

Det første brev fra Hans Peter Hansen til Inger Kleppe. Bemærk 2x20 øres frimærker.

Brevvekslingen udviklede sig, men desværre er de efterfølgende breve bortkommen.

Annoncøren var Inger Kleppe. Hun var nordmand,

født i Tyrøja ved Bergen i Norge, men havde været vidt omkring, både London og Paris, inden hun i 1922 arbejdede i Strassbourg.

H.P. Hansen overtog smedeforretningen i Løvel i 1923, og Inger kom til Danmark for at være husbestyrerinde hos ham.

Det nygifte par, Inger og Hans Peter Hansen

Sammen drev de smedeforretningen i 50 år. I starten havde de smedesvendene på kost og logi, og tre børn kom til og skabte liv i smedefamilien.

H.P. Hansen var en dygtig og respekteret smed og han satte sig et varigt minde i Løvel.

Den smukke smedejernslåge ved Løvel kirkegård har han designet og skabt og skænket til byen, som tak for at overleve krigen og som tak for den modtagelse, han fik i Løvel i 1918

PS. Ved læsning af brevet bemærker jeg den nydelige skrift og den fine formulering af brevet, endskønt Hansen havde gået i tysk skole, og brugt fire år af sin ungdomstid i en tysk skyttegrav i Frankrig.

**Bogen "Fire onde år" kan ses på Tjeleegnens Lokalhistoriske arkiv i Ørum*

Man kan også finde smeden her: [Den Store Krig 1914-1918 | Sønderjyderne og Den store krig 1914 – 1918](#)
HANSEN, HANS PETER (1894-1976)

Persondata:

Født: 28/01-1894, Flensborg.

Døbt 25/02-1894, i St. Marien Kirche, Flensburg.

. Fra 1924 bosat i Løvel sogn, Viborg amt.

Hustru: Gift 30/05-1924 i København med Inger Jonette Helene Johnsen Kleppe (født 1897 i Norge, død 1983 på Vammen Plejecenter).

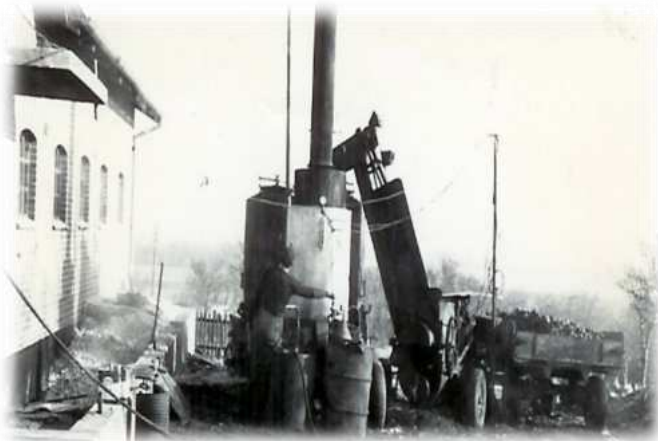
Børn: 4 børn (født 1925-1931).

Jonna Bach.

Den flotte kirkegårdslåge ved Løvel Kirkegård.

H.P. Hansen havde fået inspiration til designet fra et slot i Tyskland, da han som ung smed var på valse i Tyskland inden krigen.

Kogning af kartofler, Stævnbakgaard Pederstrup.

Tjele Camping 1975

Tørvearbejdere i Lindum 1916

Vammen gamle skole, senere Fattighus.

Jonna Bachs mor og søster

Det er tid for betaling af kontingent til foreningen.

Betales senest 1. september 2024

Kr. 100 for et enkelt medlemskab

Kr. 150 for e husstand

Kan betales på følgende måde:

Foreningens Mobile Pay nr. 906513

Overførsel til konto i Andelskassen

5966 5005126

Ved henvendelse på arkivet Tjelevej 8 i Ørum mandag mellem kl. 14 og 17

Husk at oplyse medlemsnr. – står øverst på denne side.

Er der spørgsmål om betaling af kontingent, så kontakt kasserer Per Vester på

tlf. 40486029 eller

e-mail begtrup23@gmail.com